

NACZELNA RADA ADWOKACKA

ul. Świętojerska 16, 00-202 Warszawa
tel. 22 505 25 00, 22 505 25 01, fax 22 505 25 08
e-mail: nra@nra.pl www.nra.pl

Uchwała nr 5/2017

z dnia 4 sierpnia 2017 r.

Komisji Praw Człowieka przy Naczelnej Radzie Adwokackiej

Komisja Praw Człowieka przy Naczelnej Radzie Adwokackiej wyraża głębokie zaniepokojenie deklaracjami przedstawicieli polskiego rządu o niewykonywaniu postanowienia o zastosowaniu środków tymczasowych wydanego przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie C-441/17 R.

Postanowieniem zabezpieczającym Trybunał Sprawiedliwości UE nakazał Rzeczypospolitej Polskiej niezwłocznie zaprzestać, na czas rozpoznania sprawy co do meritum, aktywnych działań gospodarki leśnej we wskazanych siedliskach, usuwania ponad stuletnich, martwych świerków, a także wycinki drzew w ramach zwiększonego etatu pozyskiwania drewna na obszarze „Natura 2000” na terenie Puszczy Białowieskiej.

Postanowienie zostało wydane w ramach toczącego się przed Trybunałem postępowania ze skargi Komisji Europejskiej przeciwko Polsce. W sprawie tej Komisja zarzuca Polsce, że wydane przez Ministra Środowiska decyzje, skutkujące m.in. zwiększeniem wycinki drzew w Puszczy Białowieskiej, pozbawione są podstaw naukowych i prowadzą do naruszenia zobowiązań Polski wynikających z dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, zmienionej dyrektywą Rady 2013/17/UE z dnia 13 maja 2013 r. („dyrektywa siedliskowa”) oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, zmienionej dyrektywą Rady 2013/17/UE z dnia 13 maja 2013 r. („dyrektywa ptasia”).

Decydując o udzieleniu ochrony tymczasowej Trybunał nie przesądził jeszcze, czy zarzuty Komisji Europejskiej są słuszne. Uznał jednak, że nie można wykluczyć ich trafności, a brak ochrony tymczasowej do czasu rozpoznania sprawy, może grozić nieodwracalnymi szkodami dla środowiska naturalnego na terenie Puszczy Białowieskiej. Trybunał wskazał, że działania władz polskich, ze względu na ich zakres i intensywność, prowadzą do nieodwracalnego przekształcenia lasu o charakterze naturalnym w las gospodarczy, niosąc ze sobą niebezpieczeństwo utraty siedlisk rzadkich gatunków, w tym zagrożonych wyginięciem chrzążczy saproksylicznych, które są relikdami lasów pierwotnych. Działania te stanowią również poważne zagrożenie dla ochrony siedlisk chronionych

gatunków ptaków, m.in. takich jak: dzięcioł biało grzbiety (*Dendrocopos leucotos*), dzięcioł trójpalczasty (*Picooides triadactylus*), sóweczka (*Glaucidium passerinum*), włośchatka (*Aegolius funereus*).

Komisja Praw Człowieka przy NRA zwraca uwagę, że środki tymczasowe udzielane są przez Trybunał w wyjątkowych sytuacjach i mają na celu zapewnienie skuteczności prawa Unii Europejskiej. W świetle prawa europejskiego nie ma wątpliwości, że postanowienia te mają taką samą moc, obowiązują bezpośrednio i powinny być wykonywane przez państwa członkowskie UE, jak każde inne orzeczenie Trybunału.

Jawne lekceważenie przez władze Polski orzeczenia Trybunału stanowi pogwałcenie traktatowego prawa Unii Europejskiej oraz wprowadza zagrożenie dla poziomu ochrony środowiska naturalnego. Działanie to podważa zaufanie do władz polskich i stanowi jednoznaczny sygnał, że polski rząd nie zapewnia efektywnej realizacji norm prawa europejskiego oraz dopuszcza się działań mogących prowadzić do nieodwracalnej degradacji środowiska naturalnego. Zgodnie z Konstytucją RP ochrona środowiska jest obowiązkiem władz publicznych, a takie działanie rodzi uzasadnione obawy co do wywiązywania się przez Polskę z innych zobowiązań międzynarodowych w przyszłości.

Komisja Praw Człowieka przy Naczelnej Radzie Adwokackiej wzywa polski rząd do zaprzestania naruszania wiążących Polskę zobowiązań i niezwłocznego wykonania środków tymczasowych zgodnie z postanowieniem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie C-441/17 R.

Adw. Justyna Metelska

Przewodnicząca Komisji Praw Człowieka przy NRA